

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: paleolit i mezolit - ćwiczenia , PG_00200131						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Marcin Wąs				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	<p>Prezentowanie zarysu najważniejszych cech kultur archeologicznych starszej i środkowej epoki kamienia. Zapoznanie studenta z problematyką archeologii paleolitu i mezolitu w zakresie interpretacyjnym oraz metodycznym. Ukazanie specyfiki osadniczej oraz kultury materialnej wczesnych społeczeństw łowiecko-zbierackich. Przygotowanie do umiejętnego klasyfikowania kulturowego materiałnych korelatów kultur paleolitycznych i mezolitycznych Europy.</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_W05] Zna główne zagadnienia prehistorii Europy w ujęciu porównawczym	Opisuje zmienność i dynamikę osadnictwa społeczeństw łowiecko-zbierackich w kontekście paneuropejskim definiując relacje międzyregionalne w paleolicie i mezolicie.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_W01] Zna i rozumie wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu archeologii oraz podstawowe ujęcia teoretyczne służące wyjaśnieniu zależności między nimi. Posiada tym samym podstawową wiedzę ogólną z zakresu nauk humanistycznych		
	[ARCHL3_U02] Potrafi dobierać i stosować metody oraz narzędzia właściwe dla pracy archeologa, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do rozwiązywania typowych oraz wybranych bardziej złożonych problemów z zakresu archeologii		
	[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać problemy typowe oraz wybrane problemy bardziej złożone z zakresu archeologii	Porządkuje i charakteryzuje poszczególne kategorie zabytków typowe dla wiodących zjawisk kulturowych w paleolicie i mezolicie.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Uczestniczy w debacie na temat zjawisk kulturowych w paleolicie i mezolicie stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii paleolitu i mezolitu.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Wymienia i definiuje cechy charakterystyczne poszczególnych podokresów paleolitu i mezolitu oraz kultur archeologicznych starszej i środkowej epoki kamienia.	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu z zakresu interpretacji reliktyw paleolitycznych i mezolitycznych odkrywanych podczas badań archeologicznych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści na temat wiodących zagadnień z zakresu paleolitu i mezolitu.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi sformułować cel badań nad reliktyw z paleolitu i mezolitu oraz zaplanować działania badawcze z zastosowaniem adekwatnej metodyki dla badań nad starsza i środkową epoką kamienia.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Rozróżnia główne zjawiska kulturowe w paleolicie i mezolicie ziem polski oraz ilustruje je wiodącymi formami źródeł archeologicznych typowych dla poszczególnych kultur archeologicznych. Wymienia wiodące stanowiska i znaleziska dla archeologii paleolitu i mezolitu w Polsce.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ARCHL3_W06] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa		

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_U03] Potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu archeologii		
	[ARCHL3_U07] Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) zarówno na etapie prac terenowych, jak i ich opracowania wyników		
Treści przedmiotu	Uzupełnienie zakresu problematyki przedstawianej na wykładzie. W oparciu o charakterystykę stanowisk archeologicznych reprezentatywnych dla poszczególnych okresów/kultur (prezentacje i referaty przygotowywane przez studentów) przedstawiane są wybrane aspekty elementów kultur paleolitycznych i mezolitycznych (osadnictwo, użytkowanie środowiska, praktyki funeralne, technologia, sztuka itp.).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiadomości z zakresu pradziejów powszechnych a w szczególności epoki kamienia, umiejętność krytycznego porównywania różnych kategorii danych i wskazywania zależności.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	prace pisemne	51.0%	70.0%
	prezentacja z referatem	51.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>J.K. Kozłowski Świat przed rewolucją neolityczną; Wielka historia świata, tom 1, 2004, Kraków, Fogra - Świat Książki.</p> <p>Encyklopedia kultur pradziejowych, M.Brezillon, 2001, PWN.</p> <p>Kozłowski J.K., Kozłowski S.K Pradzieje Europy od XL do IV tysiąclecia p.n.e., 1975, Warszawa, PWN.</p> <p>Kozłowski S.K. Pradzieje ziem polskich od IX do V tysiąclecia p.n.e., 1972, Warszawa, PWN.</p> <p>Prahistoria Ziem Polskich, tom I, Paleolit i mezolit, W. Hensel, W. Chmielewski (red.), 1975, Warszawa, Ossolineum.</p>	
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Kobusiewicz M., 500 tysięcy najtrudniejszych lat, 1994, AMOS.</p> <p>Kobusiewicz M., Ludy łowiecko-zbierackie północno-zachodniej Polski, 1999, Poznań.</p> <p>Burdukiewicz J.M. Technokompleks mikrolityczny w paleolicie dolnym środkowej Europy, 2003, Wrocław, WERK</p> <p>Kozłowski, S. K. 1989. Mesolithic in Poland. A new approach., Warszawa.</p> <p>Wiśniewski A. 2014. Przejawy zachowań technologicznych ludzi u schyłku plejstocenu środkowego, Wrocław</p>	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>1. Prezentacja nt. wybranego stanowiska archeologicznego z Paleolitu lub mezolitu</p> <p>2. Sprawdziany pisemne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pytania otwarte (np. jakie odkrycia pochodzą ze stanowiska Boxgrove; - mapki Polski i Europy z prośbą o zaznaczenie określonych stanowisk archeologicznych lub zasięgu kultur - rysunki zabytków z prośbą o określenie ich afiliacji kulturowej i chronologii
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.